

LUNDBY FÖRSAMLING

Kyrkorådet

Plats och tid	Länsmansgårdens kyrka, kl. 18.00-21.10	
Beslutande	Maria Couture (POSK) Gudrun Ericson (S) Axel Hanson (ÖKA) Lars Härenstam från § 2 Eric Insulahn (S) Lillemor Jervhäll (S) Annika Johansson (ÖKA), ordförande Kristian Lillö, kyrkoherde Sven Wennberg (S) Anders Westerberg (ÖKA), tjug ersättare Kent Wikström (POSK)	
Övriga deltagande	Pontus Bäckström, biträdande kyrkoherde Katarina Haglund (ÖKA), ersättare Jan Lilja, controller Sara Sandelin, utvecklingsledare Anna Svensson (POSK), ersättare gick efter § 2 Kajsa Törn, sekreterare	
Utses att justera	Eric Insulahn	
Plats och tid för justering	Lundby församlingshem, Gamla Lundbygatan 35, 2015-01-29, kl 8.00	
Underskrifter	Sekreterare Kajsa Törn	Paragrafer 1-4
	Ordförande Annika Johansson	
	Justerande Eric Insulahn	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet har justerats. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på församlingens anslagstavla.

Organ	Lundby församling, kyrkorådet		
Sammanträdesdatum	2015-01-27		
Datum för anslags uppsättande	2015-01-29	Datum för anslags nedtagande	2015-02-19
Förvaringsplats för protokollet	Församlingsexpeditionen, Hisingsgatan 26, Göteborg		
Underskrift Kajsa Törn		

LUNDBY FÖRSAMLING

Kyrkorådet

§ 1

Anmälningar

Kyrkorådet beslutar

att anteckna följande anmälda handlingar.

1. Distriktsrådet Biskopsgården, protokoll 2014-10-21
2. Distriktsrådet Länsmsgården, protokoll 2014-11-12
3. Brämaregårdens distrikt och Rambergskyrkan, handlingsplan 2014-11-12
4. Domkapitlet, protokoll angående samarbetsavtal mellan Lundby församling och Rambergskyrkans församling inom Equmeniakyrkan, 2014-11-13
5. Distriktsrådet Brämaregården, protokoll 2014-11-16
6. Hans Leander, Ansökan boverket angående Länsmanstorget 2014-12
7. Biskop Per Eckerdal, Kontraktspostutnämning, 2014-12-01
8. Kyrkoherden, delegationsbeslut 2014-12-02 angående behörighet till KyrkSpar

§ 2

Kyrkoherden informerar

Kristian Lillö lämnar information enligt bilaga.

§ 3

Göteborgsutredningen

Kyrkorådet beslutar

att skicka bifogade remissvar.

Reservation: Kent Wikström och Maria Couture från POSK lämnar reservation mot beslutet enligt bilaga.

Ordförande 	Justerande 		Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

LUNDBY FÖRSAMLING

Kyrkorådet

§ 4

Ordföranden informerar

Annika Johansson lämnar information:

1. Kyrkorådsdygnet är fredag 24 april - lördag 25 april. Det stod i tidigare protokoll att det började på en tisdag.
2. Påminnelse om att boka tid för utvecklingssamtal.

Ordförande 	Justerande 		Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Kh-information

Kyrkorådet 27 januari 2015

Det nya året inleddes med en temamässa om Jesus

Mässan var gemensam för hela församlingen och firades i Lundby nya, som ett led i vårt program för gudstjänstutveckling: Från golvet

Tv-gudstjänster

Lundby församling fick för drygt ett och ett halvt år sedan kontakt med Sveriges television och ett samarbete började växa fram kring fyra tv-sända gudstjänster från Biskopsgårdens kyrka, delvis med medverkande från hela församlingen. Sedan dess har teamet i Biskopsgården och Sveriges television, i första hand Johannes Söderberg, träffats, mailat och skapat sammanhang, musik, bön och texter. Detta har varit en mycket stimulerande konstnärlig process och trofylld tid. En utgångspunkt är autenticitet – "som det brukar vara".

Tv-gudstjänsterna spelas in i slutet av januari och sänds enligt följande kl 10:05, i svt2

8 mars, 3 i fastan (Musikgudstjänst: I stenig jord finner vi en källa)

15 mars, Midfastsöndagen (Var Dagsmässan)

22 mars, Jungfru Marie Bebådelsedag, (Musikgudstjänst: I mig växer kärlek)

29 mars, Palmsöndagen (Mässa för de minsta)

NYTT: Prästsamlingar om förkunnelsen (återkommande inför varje kristen högtid)

Ur brevet vi skrev till församlingens präster – en inbjudan, som också går till alla präster i vårt kontrakt:

"Att få dela förkunnelsens glädje och vända, den existentiella närläsningen av sig själv och texten, traditionens skatter och nutidens frågor, i samtalets form, över te och kaffe, opretentiöst, det vill jag göra med er. Rubriken på våra samtal, inför varje stor högtid, är därför Prästsamlingar om förkunnelsen. Och som underrubrik kanske vi kan tänka oss den kritiska fråga jag ibland vågar ställa till mina egna alster: Pekoral eller pamflett? För vad vi söker, och vill göra med er, är landet där emellan!"

Ny kontraktsprost för Hisings kontrakt efter Ulf Sjögren är Bengt Hensing, Tuve-Säve.

Personalärenden

Max Willén, chef Intern service, har fått tjänst som PA-specialist på Göteborgs kyrkliga samfällighet, och börjar den 9 mars. De utvecklingsprocesser som inletts under Max tid kommer att fortsätta, vilket innebär att en interimistisk lösning av chefskapet kan bli aktuell.

Pontus Nilsen, pastorsadjunkt, har börjat i Brämaregården.

Komminister Eva Lardner Björklund som är sjukskriven sedan i september är tillbaka på 25 % tjänstgöring fr.o.m. den 19 januari med huvudsaklig tjänstgöring i Toleredes distrikt och med kyrkoherden som arbetsledare.

Distriktschefen Susanne Rikner, i Brämaregården, har s.k. tjänstedubblering t.o.m. maj 2015 i Toleredes distrikt då ny distriktschef enligt planerna ska tillträda. Intervju gjordes med arbetslaget den 22 december och förhandlingar sker i februari. I samband med dessa förhandlas även distriktschefsskapet i Biskops- och Länsmansgården.

Nicole Marinkova vikarierar för komminister Kim Bredefeldt (Biskops/Länsmansgården) t o m november 2015.

Anki Wallgren arbetar som rytmikpedagog två dagar i veckan under vårterminen 2015 med placering i Lundby församlingshem.

Johanna Lundberg Mølgaard som tidigare tjänstgjorde inom Intern service är nu tillbaka efter sin föräldraledighet och har börjat inom Bokning/expedition.

Husvärd Cecilia Brude har fått förlängt förordnande till 2015-12-31.

Församlingens PA-specialist Linda Falkenberg har vid årsskiftet börjat en anställning på Arbetsmiljöverket och församlingens nya specialist är nu Annika Olsén. Annika kommer till chefsgruppen torsdagen den 26 februari för att presentera sig.

Beslut om avveckling av "Uppdrag Medmänniska"

Beslut har tagits av kyrkoherde och anställda inom "Uppdrag Medmänniska" att verksamheten fasas ut och avslutas 31/5-15. Tre saker som varit avgörande för beslutet är:

- den ovisshet som nu råder gällande tidsperspektivet för hur länge sysselsättningsfasen, fas 3, kommer att finnas kvar.
- förändrade villkor från arbetsförmedlingen gällande kraven på oss som anordnare. När vi startade 2009 var kravet meningsfull sysselsättning som ingen

annan gör. Idag handlar det om att ha nätverk där deltagarna kan få praktik eller jobb, att vara jobbcoach, vilket inte vi klarar.

- förändrad längd på deltagarnas beslut från två år 2009, till ett år 2012 och nu i slutet av 2014 sex månader.

Vi bedömer i dagsläget att avvecklingen är det bästa under rådande omständigheter både för våra deltagare och Lundby församling.

Personalens storsamlingar januari-mars:

- 28 januari: Majvor Dahlman och Peter Lendefors informerar om social ekonomi, socialt företagande, Svenska kyrkans uppdrag och sitt viktiga projekt. Sofia Westergaard från samfälligheten informerar kort om interna utbildningsmöjligheter inom IT, som kommer att bli fokusområde för Lundby under 2015.
- 25 februari: Utvärdering av Verksamhetsberättelsen - Jan L m.fl.
- 25 mars: Workshop för inputs till Församlingsinstruktionen - Kristian L m.fl.

Förskolan Båten finns i Länsmansgårdens kyrka. Det är en förskola som erbjuder heldagsomsorg måndag - fredag. Alla barn från 1 till 5 år är välkomna.

Här en kort beskrivning av förskolan:

”Vi arbetar utifrån att varje barn ska få möjlighet att utvecklas i sin egen takt och efter sina behov. Ett av det bästa sätt att lägga grunden för ett livslångt lärande är genom lek.

Vår profil innebär att vi utgår från en kristen livssyn och alla barn är välkomna oavsett nationalitet eller religion. Vi vill att barnen ska få en god relation mellan varandra, oss vuxna och hemmet.”

Vid den tillsyn som skedde den 2 december 2014 konstaterades att förskolan inom området Utveckling och lärande samt inom området Normer och värden uppfyller de krav som kan ställas på en förskola av god kvalitet.

Inom området Ledning och kvalitetsarbete identifierades dock brister när det gäller urvalsgrunderna för att få plats, omfattningen av öppettiderna, det systematiska kvalitetsarbetet (dokumentation):

Förelägganden

Med stöd av 26 kap. 10 § skollagen meddelas huvudmannen förelägganden med anledning av att:

1. Förskolan inte följer de urvalsgrunder som Göteborgs Stad godkänt om det inte finns plats för alla sökande.
2. Förskola inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation.
3. Förskolans systematiska kvalitetsarbete inte uppfyller kraven i skollagen.

Huvudmannen ska senast den 30 april 2015 till Enheten för fristående verksamheter, komma in med begärda redovisningar som anges i föreliggande beslut.

Adress: Enheten för fristående verksamheter, SDF Centrum,

Box 5013, 402 21 Göteborg

Förskolechefen Katarina Siwerz har redan i december med sina medarbetare påbörjat arbetet med dessa frågor, samtalat med utvecklingsledaren, distriktschefen och undertecknad samt skickat den sakgranskning av rapporten som efterfrågas och delvis besvarar de tre punkterna ovan.

Kristian Lillö

2015-01-20

Till Stiftsstyrelsens församlingsutskott

Kyrkorådets remissyttrande över utredningen om indelning
av Göteborgs församlingar
– en eller nio ekonomiska enheter

Tillstyrker ni en ekonomisk enhet?

Ja.

Lundby församling anser det behövs en demokratisk och teologisk ledning av hela Göteborg för att på bästa sätt ha Kristus i centrum i vår stad genom att arbeta tillsammans med gemensamma utmaningar. En förutsättning för att behålla nuvarande låga kostnader är gemensamma stödfunktioner och gemensam administration vilket vi anser kräver en organisatorisk nivå för hela Göteborg. Den styrning och ledning som ska ske i församlingarna framöver kommer kunna genomföras så att frågor hamnar på en korrekt nivå och beslut tas av dem som berörs. Vi ger utrymme för Kristus i centrum i våra kyrkor och i vår stad genom pastoral närvaro och reellt inflytande. Solidariteten över staden är grundläggande för att kyrkans grunduppgift skall kunna genomföras och komma samtliga församlingars medlemmar till del. Därför tillstyrker vi en ekonomisk enhet.

Tillstyrker ni nio ekonomiska enheter?

Nej.

Lundby församling är oroliga för det demokratiska underskott som uppstår på Göteborgsnivå då ingen gemensam styrning längre finns för Göteborg. Det är för oss uppenbart att ett stort antal grundläggande uppgifter är gemensamma för Göteborg och behöver en nivå där långsiktiga planer kan göras och teologi skapas. Lösningar i linje med servicebyrå kan inte uppnå detta och är därför inte ett heltäckande alternativ. Vi anser därför att ett beslut att dela Göteborg går emot "Strukturutredningen: Närhet och samverkan" som tydligt pekar på att alla nivåer som har ekonomiska och eller administrativa frågor även ska ha teologisk och demokratisk styrning. Därför har nu organisationen samfällighet ersatts av pastorat och vi i Lundby församling ser ingen anledning för Göteborg att gå emot detta kyrkomötesbeslut.

**Hur ser ni på de båda förslagen ur
ekonomiskt, pastoralt och administrativt perspektiv?**

Ett gemensamt pastorat är mest fördelaktigt ur såväl pastoralt som ekonomiskt och administrativt perspektiv.

Det viktigaste att ta hänsyn till vid beslut i indelningsfrågor måste vara att indelningen ger församlingarna så goda förutsättningar som möjligt att utföra den grundläggande uppgiften. Detta i linje med det kyrkomötesbeslut som inledde denna strukturförändring och utredningen som förelåg beslutet. I "Strukturutredningen: Närhet och samverkan" kan man läsa att målet med strukturförändringen är att "skapa bästa möjliga organisatoriska förutsättningar för församlingarna att fullgöra sin grundläggande uppgift". Lundby församling

Till Stiftsstyrelsens församlingsutskott

vill undvika att beslut som tas som effekt av detta kyrkomötes beslut går emot intentionen i beslutet. Därför har vi gjort vår analys utifrån både Strukturutredningen och Göteborgsutredningen.

Ekonomiskt och administrativt perspektiv

Det som inom dessa frågor är relevant för den grundläggande uppgiften kan delas upp i två delar: inflytande och effektivisering. Inflytande därför att den ekonomiska styrningen är ett maktmedel. Effektivisering därför att pengar behöver friläggas till den grundläggande uppgiften. Övriga frågor om ekonomi, samverkansmöjligheter, formerna för tillsyn etc. är underordnade, och måste studeras med utgångspunkt i vilken betydelse de har för församlingarnas förutsättningar att utföra den grundläggande uppgiften.

Kring effektivisering är det uppenbart att en större enhet ger större möjligheter till effektivisering. PwCs ekonomiska analys anger att inga högre kostnader uppstår vid uppdelning under förutsättning att det som i dagsläget görs gemensamt genom samfälligheten även i framtiden görs gemensamt. Om detta görs genom en extern part kan momskostnader uppstå. Om dessa områden delas upp på nio delar kommer kostnaderna att öka vilket motverkar Strukturutredningen: "Vi föreslår att arbetet med gemensamma administrativa system och med administrativ samverkan ska intensifieras med syftet att i största möjliga utsträckning ha gemensamma system varav vissa bör vara obligatoriska."

Kring inflytande är det pastorala perspektivet på Göteborgs struktur av högsta betydelse för kyrkans framtid. Dessa organisatoriska förutsättningar inkluderar både den teologiska ledningen och arbetsledarfunktionen, såväl som den ekonomiska styrningen. Dessa större perspektiv har i Göteborg tidigare tagits inom samfälligheten kring ekonomi och administration, men även kring vidareutbildningar och andra, i förlängningen, pastorala frågor. Strukturutredningens mål är att sådana beslut ska ske med en teologisk grund: "*de församlingar som ingår i en samfällighet ska inte bara samverka beträffande resurs- och personalfrågor utan även om den grundläggande uppgiften*", och därför har samfällighet gjorts om till pastorat.

Detta betyder alltså inte att satsningarna inte ska ske, snarare att de bör ske, och att de i större utsträckning ska ha ett långsiktig teologiskt perspektiv. Att denna ledning eftersträvas på samfällighetsnivå blir därför uppenbart mot bakgrund av att Göteborg är en stad där alla församlingar har så mycket gemensamt att man länge samverkat. Att lösa upp den samverkan istället för att tillföra den en teologisk ledning är att nerprioritera alla de frågor som hela staden har gemensamt.

Ledning

Med ett-pastorats-alternativet får Göteborg en gemensam styrning och ledning inte bara av ekonomi och administration utan även av den grundläggande

Till Stiftsstyrelsens församlingsutskott

uppgiften. Domprosten blir arbetsledare för ett mycket stort antal anställda och ideella medarbetare.

Förespråkare för en delning av Göteborg i flera pastorat framhåller ibland att ett gemensamt pastorat för hela Göteborg skulle bli ett "stift i stiftet" eller att domprostens roll i ett gemensamt pastorat skulle komma att likna biskopens. Lundby församling vill framhålla att stift och pastorat har olika uppgifter. Det har inte något med respektive organisations storlek att göra, och påverkas således inte heller av vilket indelningsalternativ som väljs. Såväl stora som små pastorat är underkastade stiftets tillsyn.

Oavsett om Göteborg blir ett gemensamt pastorat eller delas i nio blir pastoraten så pass stora att kyrkoherden måste leda genom andra ledare. Detta beskrivs ibland som ett problem med stora pastorat. Lundby församling ser en organisation med ledare på olika nivåer som en tillgång.

Sedan Lundby församling lades samman har kyrkoherden haft en övergripande och ledande position. Kyrkoherden leder församlingen genom distriktscheferna som är de som har kunskapen om det lokala sammanhanget kring varje kyrka. Distriktscheferna har kontakten med både anställda och ideella och upplevs därför som en nära och närvarande ledning, en ledningsposition som inte behöver vända papper och oroa sig för ekonomin utan som kan vara närvarande i verksamhet och gudstjänstliv. Det skapar närhet genom samverkan.

I ett gemensamt Göteborgspastorat ges utrymme för ytterligare utveckling av ledarskapet på olika nivåer. Lokala chefer kommer att få ett ännu bättre stöd i arbetet av en ledare. Utveckling av utbildning, strukturerat erfarenhetsinsamlande och annat övergripande kvalitetsarbete avseende den grundläggande uppgiften hör till sådant som får mer plats om det finns chefer på flera nivåer. Även Göteborgsgemensamma frågor som gäller den grundläggande uppgiften – något som med människors ökande rörlighet får allt större betydelse – kommer att få en mer professionell hantering med en gemensam ledning för hela Göteborg.

Ett sådant differentierat ledarskap kommer kunna verka till att ge församlingsherdarna större möjlighet till närhet till sina anställda och sina församlingsbor. Det ger därmed större utrymme för mångfald och lokal flexibilitet kring våra kyrkor.

Kristus i centrum

I Strukturutredningen uttrycks att "den viktigaste frågan för Svenska kyrkan i framtiden är att forma och bygga levande gemenskaper där Kristus är i centrum". Detta är även fokus för alla diskussioner kring Göteborgs framtid. Hur skapa levande gemenskaper där Kristus är i centrum? Denna fråga bör gälla både det lokala och det som är gemensamt för hela Göteborg. För ledning och för styrning.

Dessa gemenskaper finns redan kring våra kyrkor, i våra gudstjänster och i vår verksamhet. Jag citerar "Psalm från Biskopsgården":

Till Stiftsstyrelsens församlingsutskott

"Nu dukar vi ett bord och sätter oss ett slag, och delar ord och bröd på vägen du och jag. Ett möte och en macka blir en helig stund, då tiden liksom hejdar sig för en sekund"

(Malena Furehill, musiker Lundby församling)

Det är detta som är att ha Kristus i centrum lokalt, och för att uppnå detta krävs en pastoral närvaro och en teologisk trygghet.

Kristus ska vara i centrum även när vi diskuterar frågor kring medlemskommunikation, samhällsdebatt och framtidsanalys. Även här krävs en pastoral närvaro och en teologisk trygghet, men av ett helt annat slag. Pastoratets grundläggande uppgift sträcker sig över hela skalan, från individen vid nattvardsbordet till samhället den befinner sig i. Därför behövs den större enheten där de olika pastorala ansvaren kan delas och tas av dem som har mest kompetens på varje område, från församlingsprästen till domprosten. Centralt för Göteborgsfrågan blir att de pastorala uppdrag som ligger på en framtida domprosts bord inte går att dela upp i nio delar. Vår stad och våra invånare är inte uppdelade och därför ska inte vi vara det heller.

Hur ser ni på de båda förslagen utifrån förtroendemannaorganisationen?

Strukturutredningen säger att: *"Kyrkans verksamhet bärs således organisatoriskt upp såväl av alla kyrkotillhörigas, och särskilt de förtroendevaldas, ansvarstagande inom den demokratiska organisationen som av ansvarstagandet hos dem som är vigda till uppdragen inom kyrkans vinningstjänst".* En organisationsförändring bör verka för att öka och underlätta detta ansvarstagande.

Formell makt och reellt inflytande

Lundby församlings uppfattning är att mellanstora enheter riskerar att hämma den lokala utvecklingskraften. Detta eftersom styrkan med den nuvarande samfälligheten i Göteborg har varit att den är så stor att de centrala organen inte haft ambitionen att lägga sig i den lokala verksamheten. På samma sätt kommer kyrkoherde och kyrkoråd i ett pastorat för hela Göteborg att bli tvungna att delegera mycket beslutanderätt till församlingsråd och "församlingsherdar". I de mellanstora enheter som föreslås kan det antas att kyrkoherde och kyrkoråd själva försöker att fatta beslut om fler detaljer i verksamheten, utan att fullt ut ha kraften att driva den lokala utvecklingen i de olika församlingarna. Det riskerar att hämma den lokala utvecklingskraften och mångfalden.

En uppdelning kommer att flytta fokus från församlingsverksamheten. En av fördelarna med den nuvarande samfälligheten i Göteborg är att det gemensamma ansvarstagandet för begravningsverksamhet, fastighetsförvaltning och övriga stödfunktioner gör att församlingarnas styrelse och ledning kan ägna största delen av sin kraft åt församlingsverksamheten. Med ett pastorat för hela Göteborg kommer det att kunna fortsätta. I korthet kan man säga att den formella makten

Till Stiftsstyrelsens församlingsutskott

flyttas uppåt medan det reella inflytandet flyttas nedåt. Påverkansmöjligheten på det egna sammanhanget ökar då de frågor som behandlas i varje instans är de frågor som berör den instansen.

Det är viktigt att det blir tydligt var olika frågor behandlas och var beslut tas. Kyrkorådet ansvarar för Göteborg, församlingsråden för församlingen och distriktsråden för sin egen kyrka. Därmed ges möjlighet för förtroendevalda att välja den nivå deras engagemang är. Vill man ha inflytande över verksamheter i sitt lokala sammanhang, i och kring sin egen kyrka, är distriktsrådet rätt. Vill man diskutera hur man ska vara kyrka i stadsdelen är församlingsrådet rätt, och vill man påverka kyrkans inflytande i Göteborg ska man söka sig till kyrkofullmäktige eller kyrkorådet. Denna större uppdelning ger inte ett demokratiskt underskott utan en demokratisk mångfald. Lundby församling har förståelse för att det är den nya organisationen eller de nya organisationerna som fattar beslut om den inre organiseringen.

Demokratiskt underskott för Göteborg

I Göteborgsutredningen kan man läsa "I den mån det finns risk för demokratiskt underskott är det troligt att det kommer visa sig på församlingsnivå". Detta eftersom den ekonomiska styrningen samt församlingsinstruktionen hamnar på kyrkofullmäktige för hela Göteborg. Då det i nuläget är så att den ekonomiska styrningen av Göteborg sker på samfällda fullmäktige kan detta inte hävdas bli någon skillnad mot i framtiden. Detta eftersom strukturutredningen uttrycker möjligheten att ha samma delegation kyrkoråd (i pastorat) till församlingsråd som i dagsläget finns kyrkonämnd till kyrkoråd. Detta uttrycks på sidan 250 i Strukturutredningen.

Lundby församling håller mot bakgrund av vår barnkonsekvensanalys och analys av reellt inflytande är oroade över det demokratiska underskott som kommer uppstå på Göteborgsnivå om man väljer att dela på Göteborg. De frågor som är gemensamma och behöver prioriteras, tex skolverksamhet, konfirmander, social utsatthet, kommer då inte ha någon gemensam samordning med demokratiskt eller teologiskt inflytande (se även ledningsfrågan ovan). Detta anser vi vara ett mer aktuellt hot mot den kyrkliga demokratin än antalet personer i fullmäktige på olika nivåer då ett vakuum på Göteborgsnivån uppstår som inte har fått en föreslagen lösning. Vi vill även påpeka att t.ex. en servicebyrå inte skulle kunna fylla detta vakuum då den saknar både en demokratisk och teologisk styrning av sin verksamhet.

Församlingsinstruktionen

Kring skillnaden mellan en församlingsinstruktion för pastoratet Göteborg jämfört med nio olika församlingsinstruktioner. I Kyrkoordningen anges att då flera församlingar ingår i ett pastorat ska församlingsråden medverka i utformningen av församlingsinstruktionen. Den ska även innehålla tydliga uppdelningar mellan församlingarna i ansvarsområden och resurser. Därför kommer den kunna visa på

Till Stiftsstyrelsens församlingsutskott

de utmaningar som Göteborg har gemensamt, som till exempel, "församlingens verksamhet på andra språk än svenska", och ge instruktioner till domprosten kring det, och samtidigt vara så öppen att församlingarnas egna sätt att lösa den grundläggande uppgiften inte inskränks utan både speglas och kan underlättas gemensamt i pastoratet (se domprostens pastorala ansvar i förra frågan).

Övriga synpunkter

Barnkonsekvensanalys

Som ett ytterligare perspektiv till den barnkonsekvensanalys som bifogas utredningen vill vi lyfta fram de större möjligheter till inflytande i församlingens verksamhet som ges barn och unga då församlingen organiseras enligt Strukturutredningen. De råd som väljs av kyrkofullmäktige tillsätts inte enligt nomineringsgruppslistor och inte heller på full mandatperiod. Dessutom skall alla beslut som tas av kyrkofullmäktige ha en barnkonsekvensanalys. Detta bör innebära att barn och ungdomar samt småbarnsföräldrar kan ges förtur till platserna i råden samt har möjlighet att delta då valprocessen är enklare och mandatperioden mer flexibel. Att frågorna på distriktsnivå är mer konkreta ger även det större möjlighet för ungas inflytande (se "reellt inflytande" ovan), detta i linje med Artikel 12 i Barnkonventionen.

*Med önskan om välsignelse i ert beslutsarbete,
Kyrkorådet i Lundby församling*

Annika Johansson
kyrkorådets ordförande

Eric Insulahn
kyrkorådets vice ordförande

Bilaga 2 & 3 / 2015

Kent Wikström
Mia Couture

Kyrkorådet i Lundby

RESERVATION AV KYRKORÅDETS STÄLLNING I PASTORATFRÅGAN

Undertecknade reserverar sig mot beslutet som togs i Kyrkorådet i Lundy
den 27 januari 2015.

Vi förordar 9 st pastorat.

Göteborg 2015 - 01 - 28

Kent Wikström o. Mia Couture

Representanter för Posk i Lundy Kyrkoråd

P.S. Vänligen se bifogat yttrande. D.S.

Kristian Lillö, prost
Göteborgs stift
Lundby

Göteborg 2015-01-06

Göteborgs stift
Göteborgsutredningen
Box 11937
404 39 Göteborg

Yttrande över Utredning om indelning av Göteborgs församlingar - en eller nio ekonomiska enheter

1. a) Tillstyrker ni en ekonomisk enhet?
b) Tillstyrker ni nio ekonomiska enheter (tre församlingar och sex pastorat)?
2. Hur ser ni på de båda förslagen ur ekonomiskt, pastoralt och administrativt perspektiv?
3. Hur ser ni på de båda förslagen utifrån förtroendemannaorganisationen?
4. Övriga synpunkter.

Så lyder de centrala frågor som församlingsutskottet önskar besvarade och som därför mitt yttrande är uppbyggt kring. Frågorna återfinns i den handling som huvudutredarna Louise Edqvist Lendfors och Bengt Stigner daterat Göteborg 2014-10-21, Dnr. 102/11/703.

A. Två bra modeller i en ny epok

Utredning om indelning av Göteborgs församlingar. En eller nio ekonomiska enheter, 2014-10-16, (= i det följande: Göteborgsutredningen) klargör tillsammans med de tre bilagorna fördjupande och föredömligt att de två modeller som analyseras (med redovisade avgränsningar) är genomförbara.

Enligt min bedömning saknas det nu underlag för att ställa modellerna i drastisk motsättning till varandra. Det drastiska är däremot att Svenska kyrkan i hela Sverige går mot sämre ekonomiska tider i en alltmer sekulariserad tid. Samtidigt ökar de diakonala behoven liksom den sociala och politiska förväntan: Svenska kyrkan ska hjälpa till med att hålla samman det samhälle som hotar att gå isär och fördjupa de kristna gemenskaper som växer fram.

Vardagens "liturgi" i församlingshem och kyrkorum är ny. Ingen församling, inget pastorat lever längre i föreställningen "här kommer det aldrig att bli annorlunda". Icke-permanensen har ersatt det kontinuitetstänkande som förr präglade familjeliv, yrkesliv och församlingliv. Tidsandan har förändrats i hela Sverige. Mångtydigheten har ersatt entydigheten och genomsyrar den epok som kallas den postmoderna.

Några av faktorerna till den sämre ekonomin framöver är att barn och vuxna sedan 1 januari 1996 tas upp som medlemmar först genom dop, den försvagade kyrkliga seden (konfirmanderna!) och självvalda s k aktiva utträden. På sikt försämras ekonomin genom att dopfrekvensen bland medlemmars barn är i fritt fall, och säkert drar med sig deras medlemskap. (Jfr: Bilagan till Göteborgsutredningen, Kyrkokansliets Lika, olika,

omvärldsanalys med Svenska kyrkan i Göteborg, 2.5 Avslutande sammanfattning av den deskriptiva analysen, s. 22f).

Det behövs därför fr o m 2018 en modell där verksamhetsansvar och resursansvar och helhetsbild av delarna hålls samman "(f)lexibelt och anpassat till de lokala förutsättningarna". (Närhet och samverkan, Betänkande från den av Kyrkostyrelsen tillsatta strukturutredningen (2011), s. 232).

Det finns, som jag ser det, inga hållbara skäl för påståendet att endast en av de två modellerna skapar och bevarar närhet, förankring, strategisk planering eller god ekonomisk hushållning i den nya situation som kännetecknas av och alltmer kommer att formas av bl a de ovan nämnda faktorerna. En uppföljning om några år av hur dessa och tillkommande faktorer påverkat Göteborg kan mycket väl leda till att ett beslut nu om nio enheter då kan utvecklas till ett beslut om färre enheter. Goda former av ändamålsenlig samverkan mellan enheterna kan lägga grunden för detta. På samma sätt som de aktörer som Göteborgsutredningen benämner "de närstående organisationerna och resursverksamheterna" kan knytas till enheterna. Detta dock först efter en genomlysning av den samhällliga nöden, av de diakonala behoven och i vilka befintliga eller nya former dessa kan mötas när den informella inställningen och policybeslut i samhällets institutioner förändras, vilket t ex de senaste årens debatt om gudstjänster i samband med skolgudstjänster redan vittnar om, och andakter på serviceboenden och sjukhusavdelningar säkerligen kommer att vittna om framöver. Ingen principiell skillnad mot nuläget i flerpastorats samfällighetsmodellen således. Det handlar om medlemmarnas resurser och ansvarstagande som kyrka. I linje med detta kan varken enheterna i den ena eller den andra indelningen av Göteborg ensamma/ensamt självklart ta kostnader som härrör från människor i omkringliggande eller mer avlägsna församlingar och pastorat i stiftet. Här behövs pastorala analyser och solidaritet, vilket också Göteborgsutredningen lyfter fram. (Göteborgsutredningen, s. 30f).

B. Två olika sätt att organisera lokalt ansvar

De två modeller som har utretts leder inte till två olika kyrkor utan till olika sätt att organisera det flexibla lokala ansvaret. Jfr: "Ansvar för verksamhet och resurser behöver hållas samman eftersom den som styr resursfrågorna alltid har ett avsevärt inflytande över verksamhetens innehåll." (Närhet och samverkan, s. 12)

Revisions- och rådgivningsföretaget PwC:s "Ekonomiska konsekvensanalys" (2014-09-19) visar att oavsett vilken modell som väljs kommer det att behövas allt från olika grader av bodelning med avsättande av medel för framtida behov i Göteborg (eventuellt utöver målkapitalet) till översyn och uppföljningar, avtalsskrivande, samverkansprojekt, en fortsatt proaktiv stiftsledning som tar med sig "stiftslokala" pastorala, ekonomiska och administrativa frågor till den nationella nivån också för hela Svenska kyrkans räkning.

Modellerna leder till olika sorters utmaningar och olika djupa förändringsprocesser. Detta beror på att komplexiteten i stegen från nuvarande lokal organisationsform till nästa form varierar kraftigt här i Göteborg. Väl avklarade kommer dessa steg dessutom direkt att följas av en relations-, tids- och energikrävande konsolideringsperiod på några år som den pastorala ledningen och förtroendemannaorganisationen har ansvar för. Detta är något alla i förväg måste förpliktiga sig till.

Å andra sidan skulle just det som givit namn åt utredningen Närhet och samverkan kunna gå förlorat i modellen med en enhet om beslutsfattandet upplevs som distanserat från en genom just storleken svåröverskådlig verksamhet. Detta samtidigt som alltför stor kraft och många bekymmer läggs på interna förhandlingar (av olika slag) om fördelning av resurser, mål och inriktning. Uppgiften att hålla kommunikationen vid liv och på en rimlig nivå med hundratalet förtroendevalda i församlingsråd och distriktsråd och verksamhetsråd kommer att bli mycket viktig och nödvändig för kyrkans trovärdighet och ställa höga krav på en kombination av kunnighet och integritet hos förtroendemannaorganisationen. Dessutom står just förtroendemannaorganisationen samtidigt med allt detta görande inför bl a en generationsväxling.

De lärdomar och den inspiration från Malmös resa och de goda exempel som finns där är inte rakt av överförbara till ett betydligt större Göteborg även om det förvaltningsmässiga/pastoralteologiska arbete som utförts i Malmö, dokumenterat i Att tjäna Guds rike i Malmö. Förslag om ny pastorats- och församlingsindelning i Svenska kyrkan i Malmö, 2012-08-23) är enastående och av handbokskaraktär.

Jag förutsätter att insikten precis som i Malmö är väldigt hög om allt arbete som behöver göras, allt engagemang, oavsett vilken av modellerna stiftsstyrelsen väljer. Här tänker jag först på arbetet på lokalplanet kring kyrkobyggnaderna med gudstjänsten och kyrkliga handlingar i centrum för att snabbt skapa trygghet för medlemmar som på olika sätt är engagerade, utveckla relationer i ny samverkan, finna nya roller bland förtroendevalda och bibehålla god arbetsmiljö. Lundby som sedan 2009 är i en sådan konsolideringsprocess har genom de mångas engagemang, arbete och goda vilja enligt min bestämda uppfattning förutsättningar att växla över till båda de utredda modellerna. Vi är redan i en struktur som "stärker ideella medarbetares medverkan". (Närhet och samverkan, s. 226). Och vi är mycket väl medvetna om att det ideella engagemanget i hela dess vidd, är något alla människor har ansvar för och något som själva organisationsformen ska lägga grunden för.

Det ideella medarbetarskapet är självklart och det krävs ett aktivt pastoralt fokus för att bibehålla och utveckla det. Det ideella medarbetarskapet är precis som mångfaldsarbetet för Guds rike, miljöarbetet för skapelsens upprättande, och öppen medlemskommunikation ett värn mot inkräkthet och instängdhet. Varje enskilt möte, blick och handslag, tonläge och bordsmöblering, tidningen &, hemsidan, facebook-sidor, aktiva bloggar om kristen tros- och livstolkning mitt i världen, bildar tillsammans ett varmt värn. Mot just den marginalisering som Närhet och samverkan lyfter fram som en riskfaktor redan i dagens kyrka. (Närhet och samverkan, s. 223f)

C. Tydlighet, effektiv uppföljning av verksamheten och solidaritet

Efter drygt ett år som kyrkoherde här i Lundby, i en både på längden och tvären mångkulturell kontext, med ett kyrkoråd, fem distriktsråd, öppna fora årligen, 65 anställda, distriktschefer och en ledargrupp på 9 personer med specialistkompetenser, en klockren delegationsordning och stimulerande samarbete med Kyrkoförvaltningens personal, beskriver jag gärna den ledningsstruktur och storlek som utmärker Lundby med följande ord:

"Ett viktigt motiv för att kyrkoherden får det övergripande och samlade ledarskapet är behovet av en så enkel organisation som möjligt med en tydlig ansvarsfördelning. Detta har

inte minst lyfts fram i diskussionerna om arbetsmiljön." (Styra och leda, Samverkan och ansvarsfördelning i Svenska kyrkan (2008), s. 10)

Citatet är hämtat från det slutbetänkande som tog tag i ansvarsförhållandet mellan kyrkoråd och kyrkoherde och som bildar bakgrund till de förändringar vi nu står inför, och det beslut om indelning av Göteborg som stiftsstyrelsen ska fatta. Den tydlighet som eftersträvas i Styra och leda, och som delvis motiveras av viktiga arbetsmiljöskäl, kräver att den enkla organisationen är sådan att kyrkorådet har möjlighet att styra den och sådan att kyrkoherden har möjlighet att leda "all verksamhet". Vissa delar av det som talar för Lundby som en egen enhet fr o m 2018 och därmed på sätt och vis också för de övriga åtta enheternas självständighet, kan användas som argument för Lundby som ett distrikt eller en församling i ett storpastorat. De avgörande delarna innebär däremot att Lundby kan bli en självständig församling med "tillräcklig överblick för ledning, styrning och beslutsfattande." (Jfr: Göteborgsutredningen, s. 4)

Med nio enheter respektive en enhet står vi inför två modeller som har det gemensamt att de båda lever upp till det som beskrivs under rubriken Enkel, tydlig och begriplig (organisation) (Närhet och samverkan, s. 231.) Kravet att förtroendevalda, utomstående och medlemmar lätt ska förstå hur Svenska kyrkan fungerar exemplifieras med orden "önskvärt att det ser ut på samma sätt överallt." (Närhet och Samverkan, s. 231). Med nio enheter i Göteborg kommer redan något så basalt som storleken på dessa enheter sinsemellan liksom den liknande storleken med huvuddelen av andra enheter i Sverige bidra till och kommunicera denna viktiga och efterfrågade bild av Svenska kyrkan som sig lik "överallt" i hela Sverige och eventuellt uppmuntra enheter som utan realistiska alternativ kämpar i helt annan terräng.

Göteborgs stift som genom sin främjande- och tillsynsuppgift står i en ständig utveckling, och som dessutom nu också har tillsyn över förvaltningen i församlingar och pastorat kommer självklart efterhand och genom överläggningar med de andra stifteten att finna goda former i den modell som väljs för Göteborg. Som egen enhet kan Lundby direkt genom sin egen kyrkoherde relatera sig till stiftet för stöd och dialog om den grundläggande uppgiften, och möta stiftet i Församlingsinstruktionen, vilket är ett av uttrycken i det pastorala perspektiv som Göteborgsutredningen formulerar.

Det pastoralt övergripande positiva med nio enheter är att det här i Göteborg därmed skapas ett kollegium av nio kyrkoherdar som gemensamt utifrån tron på Jesus som Kristus reflekterar över kallelsen som kyrka samt utövar tillsyn över gudstjänstlivet och verksamheten. Ett ansvarstagande kollegium som medvetet om Göteborgsutredningens varning (s. 39) håller det andliga samtalet levande om hur solidariteten mellan enheterna ständigt ska förverkligas mot bakgrund också av göteborgarnas kända, och enligt Kyrkokansliets Lika, olika omvärldsanalys förväntade alltmer ökande, mobilitet. Ett professionellt kollegium som tillsammans, och på uppdrag av kyrkoråden arbetar med den strategiska frågan om samarbetet med sjukhuskyrka, kriminalvård, studentarbete, skolkyrka och kyrka-arbetsliv. Ett kollegium också för ett bedjande som hämtar inspiration i att ha fått "biskopens och stiftets löfte om omsorg till stöd för uppdraget." Löftet som ges i Mässa med mottagande av kyrkoherde och som bekräftas genom ett öppet brev med de inom citationstecken återgivna orden. Ett kollegium med kärlek till Svenska kyrkan.

D. Göteborg har en viktig roll

De drastiska ekonomiska och administrativa skillnader som för ett tag sedan förelåg mellan de två modellerna har minskat och i viss mån också fått omvända förhållanden. Detta hör samman med inrättandet av Servicebyrå-organisationen, Kyrkostyrelsens lösning på begravningsområdet om det blir nio enheter, de föreslagna utjämningsystemen och förslagen avseende stiftens övertagande av det ekonomiska ansvaret för kyrkobyggnaderna.

De två nu möjliga inriktningarna då stiftsstyrelsen sammanträder den 23 april 2015 torde redan nu vägleda allt pågående utredningsarbete på bl a Svenska kyrkans internationella nivå för att modellen med 9 enheter för den sedan länge största kyrkliga samfälligheten ska fungera väl. Det handlar också om att möjliggöra för att alltför oöverskådliga pastorat eller pastorat med annan problematik, t ex ett starkt befolkningsmässigt växande, i andra delar av Sverige, ska kunna övergå till mindre omfattande ekonomiska enheter.

E. Det pastorala perspektivet

Ett avgörande pastoralt perspektiv i min motivering för att tillstyrka nio ekonomiska enheter är att om den pastorala ledningen och kyrkorådet finns nära kärnverksamheten kan de stödjande ekonomiska och administrativa uppgifterna, t ex PA-frågor, ekonomi och fastighet som kan utföras av det lokala Servicebyrå-kontoret skräddarsys efter de pastorala behoven. Alltså de behov som hör samman med den grundläggande uppgiften och det lokala ansvarstagandet för uppgiften att vara kyrka. Här med en bredd av engagerade människor och med överskådliga resurser ges det möjligheter till en ständig omvärldsrelaterad utveckling. Rationaliseringsvinsterna blir större än de merkostnader som uppkommer i form av moms då specifika tjänster köps in.

Redan 1991 med vårt IT-baserade kyrkobokföringssystem påbörjades den rationalisering av de stödjande funktionerna som nu är självklara och omistliga, med både GIP, GAS och GTP.

Eftersom begravningsverksamheten inte hör till Svenska kyrkans grundläggande uppgift utan är en statlig angelägenhet, kommunala lösningar redan är etablerade och fler diskuteras bör den inte tillåtas styra hur den fria Svenska kyrkan organiserar sig i en tid fylld av utmaningar:

"Den viktigaste frågan för Svenska kyrkan i framtiden är att forma och bygga levande gemenskaper där Kristus är i centrum."

(Närhet och samverkan, s. 222)

Göteborgsutredningens slutsats, efter en genomgång av olika möjligheter och kombinationer, om framkomligheten med en partiell begravningsamfällighet, stödd också utifrån bestämmelsen om särredovisning för begravningsverksamheten, är helt i linje med detta. (Göteborgsutredningen, s. 22).

*"Pris vare Guds barmhärtighet,/barmhärtighet,
i dag och i all evighet. /Halleluja, Halleluja!"*

(Den svenska psalmboken, 130:7)

Kristian Lillö
Trettondag jul 2015